

น้ำกำลังจะมา...

หากความชัดเจนจากภาครัฐไม่ได้

๕...สุกชาติ เล็บนาค

เมื่อวันที่ 5 เดือน 5 ปี 2555 ที่ผ่านมา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง โครงการรวมพลังรับมือภัยพิบัติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสุขภาพ (สสส.) และภาคีเครือข่ายภาคประชาชน ร่วมจัดงาน “วันรวมพลังรับมือภัยพิบัติ” National Disaster Preparedness Day เพื่อให้ความรู้และเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ภายในงานได้เชิญเครือข่ายภาคประชาชน ตั้งแต่ จ.แพร่ ถึงนครศรีธรรมราช มาร่วมแลกเปลี่ยน

ปรเมศวร์ มินศิริ ผู้จัดการโครงการรวมพลังรับมือภัยพิบัติ สสส. กล่าวถึงที่มาของโครงการว่า ได้แนวคิดจากประเทศออสเตรเลียที่รัฐบาลและภาคประชาชนร่วมมือกันตั้งรับภัยพิบัติ ในชื่อ National disaster task force จึงนำมาดัดแปลงด้วยการรวมเครือข่ายภาคประชาชน ที่เคยทำงานร่วมกันตั้งแต่ยุคภัยภาคใต้เมื่อปี 2553 และมหาอุทกภัยปี 2554 เข้าด้วยกัน

“ขณะนี้ได้นำร่องการจัดทำแผนที่มนุษย์ โดยจำลองสถานการณ์หากภัยพิบัติในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นน้ำท่วม ไฟไหม้ หรือแผ่นดินไหว ชุมชนจะจัดการตัวเองอย่างไร และจะรวมศูนย์ความช่วยเหลือไว้จุดใดบ้าง”

“เมื่อเกิดภัยพิบัติ พลังของเครือข่ายสังคมออนไลน์จะถูกใช้ติดต่อสื่อสารกันได้รวดเร็วที่สุด โดยจะรวบรวมแผนผังของชุมชนต่างๆ ที่เคยมีประสบการณ์เผชิญหน้าภัยพิบัติมาก่อน ทำให้รู้สภาพพื้นที่ของตัวเองได้ดีว่าตรงไหนปลอดภัย และตรงไหนควรจะเป็นศูนย์กลางแล้วไปใส่ลงในโปรแกรมกูเกิลเอิร์ท ซึ่งหากเกิดภัยพิบัติขึ้น ความช่วยเหลือจากหน่วยงานราชการและอาสาสมัครจะเดินทางไปถึงได้ทันที” ปรเมศวร์ กล่าว

อย่างไรก็ตาม การจัดการภายหลังเกิดภัยพิบัติ อาทิ การรวมศูนย์การสำรองอาหาร การรับส่งผู้ป่วย การจัดการศูนย์พักพิงเร่งด่วน ทั้งหมดนี้จะรวบรวมเป็นข้อเสนอแนะการจัดการน้ำ เพื่อจัดทำเป็นแผน

ภาคประชาชนในการเตรียมความพร้อมภายในชุมชนของตัวเอง รวมถึงจัดทำเป็นข้อเสนอของภาคประชาชนไปสู่ภาครัฐ เป็น “คู่มือการรวมพลังรับมือภัยพิบัติ” เพื่อให้ชุมชนอื่นๆ ผลักดันเป็นรูปแบบของตัวเอง

ด้าน **ประมวล คล้ายทอง** ชาวบ้าน อ.ทับพระยา จ.ชัยนาท กล่าวว่า สิ่งที่ทุกคนกังวลร่วมกันมากที่สุดขณะนี้คือ นโยบายที่ไม่มีความชัดเจนจากรัฐบาลว่าจะใช้พื้นที่จุดใดของทุ่งเชียงรากกว่า 5 หมื่นไร่เป็นทางน้ำกลาง (ฟลัดเวย์) ประชุมแต่ละครั้งมีแต่ปรับนโยบายไปเรื่อยๆ บางครั้งก็บอกว่าจะกินพื้นที่ทั้งหมด บางครั้งก็บอกว่าตัดสวนใดสวนหนึ่งออก

ขณะนี้จะเริ่มเข้าฤดูฝนแล้ว แต่ยังไม่มีความชัดเจนในการจัดการลุ่มน้ำเจ้าพระยาไม่ได้ บอกให้ลดการทำนาเกลือปีละ 2 ครั้ง ทุกคนก็ยอม แต่ยังไม่มีความชัดเจนอะไรเลยว่าจะต้องเสียอะไรและจะได้รับเงินชดเชยเท่าไร ในการยอมเป็นพื้นที่รับน้ำกลาง

“ตลอด 4 เดือนที่ผ่านมาก็ถามไปตลอด แต่คำตอบที่ได้ทั้งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และจากผู้ว่าราชการจังหวัด มีเพียงแต่ให้รอฟังเท่านั้น ถ้าประกาศตอนน้ำใกล้จะมาแล้ว ใครจะเตรียมตัวได้ทัน” ประมวล กล่าว

ด้าน **นพ.ฉัตรดินทร์ เจตนะ คิลปิน** หัวหน้าหน่วยแพทย์กู้ชีวิต วัชรพยาบาล ระบุว่า เป็นห่วงภัยแผ่นดินไหว เนื่องจากขณะนี้ประเทศไทยยังไม่มีการทำแผนที่ด้านทานแรงแผ่นดินไหวได้บ้าง และโครงสร้างรูปแบบใดที่จะให้ประชาชนไปรวมตัวกันเพื่อรอรับความช่วยเหลือ

“ประชาชนต้องดำรงชีวิตอยู่ให้ได้ภายใน 24-48 ชั่วโมงหลังเกิดภัยพิบัติ ซึ่งเมื่อเกิดเหตุต้องมีแหล่งอาหาร แหล่งน้ำสะอาด และยารักษาโรค ขณะที่คนภายนอกก็ต้องจัดระบบเพื่อเข้าพื้นที่เกิดเหตุใน 24 ชั่วโมง ซึ่งต้องซักซ้อมความเข้าใจและต้องเตรียมพร้อมเรื่องข้อมูลพื้นฐานกันอีกมาก และนี่คือการยกเครื่องขนาดใหญ่” นพ.ฉัตรดินทร์ กล่าว ○

ปรเมศวร์